

**d'Orientació
Sociolaboral
a Amèrica
Llatina
El Salvador**

Introducció

Una de les principals manifestacions de la crisi al nostre país és l'enorme taxa d'atur, que provoca que molts ciutadans, majoritàriament joves, hagin d'optar per emigrar a altres països en busca de feina.

El gran dinamisme de les economies llatinoamericanes atrau a milers de ciutadans del nostre país que busquen feina, essent ja el continent que rep més emigració catalana; però, a diferència de la Unió Europea, cadascun dels estats d'Amèrica Llatina té una legislació pròpia en matèria de permisos de treball, de seguretat social o en matèria laboral. A més, hi ha diferències notables en aquests països pel que fa als sectors emergents, a la relació entre salaris i preus; presenten, d'altra banda, una gran diversitat en aspectes culturals, econòmics i polítics o en una sèrie de qüestions pràctiques i quotidianes. El coneixement previ d'aquestes realitats és fonamental i imprescindible a l'hora d'escollir el país de destinació.

La Guia per a l'Orientació Sociolaboral a Amèrica Llatina compta amb tota la informació útil dels divuit països més dinàmics de la regió. Des de les principals plataformes de recerca de feina o pis fins als tràmits per a l'obtenció dels visats i permisos de treball, passant pel context econòmic, polític o social de cada país. Des d'un llistat d'ambaixades, consolats i Comunitats Catalanes a l'Exterior que poden ser d'utilitat fins a una relació detallada dels salaris per sector. Des d'informacions sobre aspectes com la seguretat, sanitat o permisos de conduir fins als preus de la cistella bàsica de productes. Des d'un llistat dels principals dialectalismes fins a una radiografia del mercat laboral de cada país, passant per altres informacions pràctiques d'utilitat.

En definitiva, la Guia per a l'Orientació Sociolaboral a Amèrica Llatina pretén esdevenir una eina útil i pràctica per a totes aquelles persones en situació d'atur o que volen millorar la seva situació laboral i que no es tanquen les portes a l'emergent mercat laboral llatinoamericà.

La Guia per a l'Orientació Sociolaboral a Amèrica Llatina ha estat elaborada per **Gerard Bover i Vila** i **Martí Coromina i Quintana**. Per més informació ens podeu contactar a guia.americallatina@gmail.com

Amb el suport de:

Disseny portada i maquetació:

0. Índex

1. Dades del país pàg. 06

- a) Dades sociodemogràfiques pàg. 06
- b) Context historicopolític pàg. 06
- c) Context econòmic pàg. 06

2. Treballar a El Salvador pàg. 08

- a) Estructura laboral pàg. 08
Com és el mercat laboral?
- b) Plataformes de recerca de feina pàg. 08
On puc buscar feina?
- c) Relació de salaris per sector pàg. 08
Aproximadament, quant es cobra?
- d) Permisos de treball pàg. 10
Com obtinc els papers per treballar legalment a El Salvador?
- e) Consolat d'El Salvador a Catalunya pàg. 10
On m'he de dirigir per aconseguir els papers?
- f) Ambaixada i consolats espanyols a El Salvador pàg. 10
Qui més em pot assessorar?

3. Què he de saber per viure a El Salvador pàg. 12

- a) Cost de la vida pàg. 12
Quin preu tenen els productes bàsics?
- b) Plataformes de recerca de pis pàg. 12
A on puc buscar allotjament?
- c) Diners pàg. 13
Quines monedes i bitllets hi ha?
Com puc treure o canviar diners?
Altres coses importants
- d) Idiosincràsia pàg. 13
Com són els salvadorenyes i salvadorenyes?
- e) Dialectalismes pàg. 14
Quines paraules he de conèixer?

f) Seguretat pàg. 14

El Salvador és segur?

g) Sanitat pàg. 14

De què m'he de prevenir?

I si em poso malalt?

Trobaré tots els medicaments?

h) Clima pàg. 15

Quin temps hi fa?

i) Permís de conduir pàg. 15

Puc conduir amb el permís europeu?

j) Endolls pàg. 15

Com són els endolls?

4. Comunitats catalanes a l'exterior pàg. 16

Què són els casals catalans? pàg. 16

Quins casals hi ha a El Salvador? pàg. 16

Altres canals on contactar amb catalans residents a El Salvador pàg. 17

1. Dades del país

a) Dades sociodemogràfiques

Nom oficial: República d'El Salvador

Capital: San Salvador

Superfície: 21.040 km²

Població: 6.351.495 habitants

Idioma: Espanyol (oficial) i 3 llengües indígenes

Moneda: Dòlar dels Estats Units (USD)

Religió: 50,4% de catòlics, 38,2% d'evangelistes i 2,5% d'altres

Divisió administrativa: 14 departaments

Densitat de població: 294 hab/km²

Renda per càpita: 3.830 USD

Domini d'Internet: .sv

Codi telefònic: +503

b) Context historicopolític

El 1980 comença una sagnant guerra civil de 12 anys a El Salvador, que enfronta els militars en el govern i la guerrilla FMLN (Frente Farabundo Martí para la Liberación Nacional). Al 1992 s'hi instaura una dèbil democràcia en una situació de postguerra complicada. El 2009, per primera vegada a la història, el FMLN, reconverit en partit polític, guanya les eleccions presidencials. Des de llavors s'hi han començat a aplicar polítiques socials, tot i que continua havent-hi grans bosses de pobresa i d'exclusió social, que han comportat l'aparició de fenòmens com les *pandillas* o *maras*.

Si es vol aprofundir en el tema, recomanem les següents pel·lícules i documentals:

Salvador (1986)

Ciudad Adentro (2010)

La Vida Loca (2009)

c) Context econòmic

Amb la finalització de la guerra i la consolidació de la democràcia, el país ha fet avenços notables amb unes reformes estructurals i polítiques macroeconòmiques que provoquen que als anys noranta el creixement mitjà sigui del 6%. Des de l'any 2000, la mitjana de creixement ha baixat sensiblement; es manté al voltant del 2% fins avui, amb punts d'auge exponencial els anys 2007, 2008 i 2010.

La producció agrícola, i sobretot l'agropecuària, és una part important de les exportacions del país. El camp es caracteritza per una forta dualització entre els latifundis dels cultius comercials i els de subsistència. Destaca el sector boví, porcí i oví. La creació del Mercat Comú Centreamericà va convertir El Salvador en el país més industrialitzat d'Amèrica Central. Tot i això, la greu crisi dels setanta i vuitanta va afectar profundament l'activitat manufacturera, que avui dia es dedica gairebé al 100% a l'exportació i ocupa un 18% de la població activa.

Dades macroeconòmiques

Creixement econòmic (2010)	4,1%
PIB (2012)	23,98 M\$
PIB per càpita (2009)	7.100 USD
IDH (2013)	0,747
Coefficient de Gini (2009)	0,483
Taxa d'Inflació (2009)	1%
Taxa d'atur (2012)	6,6%

Font: CEPAL, FMI i Banc Mundial

Repartiment l'activitat econòmica per sector

	Primari	Secundari	Terciari
Treball per sector (% del treball total)	11	28,3	60,7

2. Treballar a El Salvador

a) Estructura laboral

Com és el mercat laboral?

El mercat laboral està totalment centralitzat a la capital i, en menor mesura, a les grans ciutats del país. En general, es necessiten tècnics informàtics, professionals de l'administració d'empreses i del turisme. La principal línia de treball del govern, en termes de creixement, és impulsar el turisme, cosa que fa previsible la creació de llocs de treball en aquest sector. La majoria d'institucions internacionals que treballen en el tercer sector obren places relacionades amb el treball comunitari, sobretot amb joves.

Gairebé el 50% de la població d'El Salvador treballa en el sector informal. Aquest és un sector molt divers, que inclou des de gent que treballa al carrer, a les petites botigues, hotels o restaurants. Un dels reptes actuals del país és definir una estratègia per incorporar el sector informal a la base tributària.

Un 73% de les empreses petites no estan registrades i no paguen els impostos pertinents. El país, doncs, ofereix feina en sectors com la formació professional o l'administració d'empreses i també en el treball considerat com a no qualificat. Tot i que el salari d'aquests últims són molt més baixos que en les feines que requereixen estudis, hi són més abundants les ofertes laborals.

b) Plataformes de recerca de feina

On puc buscar feina?

Públiques

www.renacemento.gob.sv

És la Xarxa Nacional de Recerca de Feina. És un punt de trobada entre treballadors i empreses. Es demana registre per accedir a les ofertes de feina i cursos oferts. Permet la possibilitat d'inscriure's per rebre periòdicament el butlletí oficial d'ofertes laborals.

Privades

Plataformes gratuïtes de recerca de feina. Les empreses hi publiquen les seves ofertes laborals. En alguna de les següents pàgines es requereix registrar-se i adjuntar-hi el currículum vitae. Les ofertes són consultables per àmbit i localització.

www.sv.computrabajo.com/bt-ofertas.htm

www.empleofuturo.com/pais/empleo-en-el-salvador

www.tecoloco.com.sv

<http://sv.unmejoremplo.com>

<http://acciontrabajo.com.sv>

c) Relació de salaris per sector

Aproximadament quan es cobra?

1 euro són 1,37 dòlars americans (USD)

Per comprovar possibles variacions en el canvi de divises, consulteu el següent enllaç:

www.xe.com/es/currencyconverter

Salari (en dòlars americans)	
Salari mitjà del país	\$240
Salari mitjà a temps parcial	\$120
Salari mitjà a temps complet	\$300
Salari mínim	\$242
Salaris per professió	
Metge/ssa	\$500-\$1000
Infermer/a	\$300-\$500
Dependent/a d'un comerç	\$240-\$300
Comercial	\$240-\$300
Peó Industrial	\$240-\$300
Professional en Gestió Cultural	\$300-\$800
Transports	\$300-\$500
Activitats de periodisme i comunicació	\$300-\$800
Professor/a de primària	\$300-\$500
Professor/a de secundària	\$300-\$500
Professor/a d'Universitat	\$300-\$1200
Auxiliar administratiu/va	\$300-\$500
Arquitecte/a	\$400-\$1000
Recepcionista hotel	\$300-\$500
Cambrer/a	\$300-\$500
Advocat/da	\$300-\$800
Enginyer/a	\$500-\$2000
Educador/a Treballador/a Social	\$500-\$1000

2. Treballar a El Salvador

d) Permisos de treball

Com obtinc els papers per treballar legalment a El Salvador?

Per obtenir el permís de treball a El Salvador cal que una empresa salvadorenca faci una oferta de treball a la persona estrangera. Prèviament a la tramitació del visat, l'empresa que ofereix la feina ha d'omplir un formulari i ha d'aportar una sèrie de documentació relacionada amb l'empresa i amb la persona que es contractarà per poder sol·licitar la incorporació de l'estranger a la seva plantilla. Els formularis i la documentació exigida a les empreses contractants es poden trobar en el aquest enllaç del Casal Català d'El Salvador:

www.casalcatlasv.com/actividades/noticias-y-eventos/vivir-en-el-salvador

Un cop s'ha rebut l'oferta de treball i l'empresa contractant ha aportat la documentació exigida, ja es poden iniciar els tràmits per a l'obtenció d'un visat de residència temporal que permet treballar en condicions legals. Es recomana començar els procediments abans de d'anar a El Salvador, ja que molta de la documentació exigida s'obté en el país d'origen de la persona que sol·licita el permís de treball.

En el següent enllaç, de la Direcció de Migración y Extranjería del Gobierno de El Salvador, hi apareixen els documents exigits per a l'obtenció d'aquest visat:

www.migracion.gob.sv/index.php?option=com_servicios&task=detalles&cid=16&Itemid=231

e) Consolat d'El Salvador a Catalunya

On m'he de dirigir per aconseguir els papers?

Consolat General d'El Salvador a Barcelona

Adreça: C/ Sardenya 175, planta baixa, local 2, Barcelona

Correu electrònic: consuladoelsalvadorbarcelona@gmail.com

Telèfon: 93 165 41 08

f) Ambaixada i consolats espanyols a El Salvador

Qui més em pot assessorar?

Ambaixada Espanyola a El Salvador

Adreça: C/La Reforma, n164, Finca Santa Bárbara, Colonia San Benito, San Salvador

Telèfon de la centralita: (+503) 22 57 57 01, (+503) 22 57 57 02 i (+503) 22 57 57 03

Telèfon d'emergència (24h): (+503) 22 57 57 00

Correu electrònic: emb.sansalvador@maec.es

Pàgina Web: www.exteriores.gob.es/Embajadas/SanSalvador/es/Paginas/inicio.aspx

Horari d'atenció al públic: de dilluns a divendres, de 9.00 a 13.00

Secció Consular

La mateixa ambaixada compta amb uns Serveis Consulars a on es poden fer tots els tràmits propis d'un consolat, com ara la tramitació de passaports o la legalització de documents. L'horari d'atenció al públic i el contacte són els mateixos que els de l'ambaixada.

3. Què he de saber per viure a El Salvador

a) Cost de la vida

Quin preu tenen els productes bàsics?

1 euro són 1,37 dòlars americans (USD)

Per comprovar possibles variacions en el canvi de divises consulteu el següent enllaç:

www.xe.com/es/currencyconverter

- El lloguer d'un pis estàndard de dues habitacions costa entre \$200 i \$400
- El lloguer d'una habitació estàndard costa entre \$150 i \$200
- El lloguer d'una casa costa entre \$300 i \$3.000
- Un bitllet d'autobús urbà costa entre \$0.20 i \$1.00
- Un bitllet d'autobús interurbà de 100km costa entre \$2.00 i \$4.00
- Un galó (3,78 litres) de gasolina costa entre \$4.00 i \$5.00
- Una hora en un cibercafé costa entre \$0.50 i \$1.00
- La quota mensual d'Internet a casa costa entre \$10.00 i \$60.00
- La quota mensual de telefonia mòbil costa entre \$12.00 i \$70.00
- El menú del dia en un restaurant estàndard costa entre \$5.00 i \$20.00
- El menú del dia en una cafeteria estàndard costa entre \$2.00 i \$5.00
- Una ampolla de litre i mig d'aigua costa entre \$0.40 i \$1.00
- Un refresc personal del supermercat costa entre \$0.50 i \$2.00
- Un cafè en un bar estàndard costa entre \$3.00 i \$6.00
- El preu de la bombona de gas és de \$15
- Una lliura d'arròs (0,45 kg) en el supermercat costa entre \$0.40 i \$0.50
- Una lliura de carn picada en el supermercat costa entre \$2.50 i \$4.00
- Una desena d'ous en el supermercat costen entre \$1.10 i \$1.50
- Una lliura de ceba en el supermercat costa entre \$0.80 i \$1.00
- Un litre de llet en el supermercat costa entre \$1.50 i \$2.00
- Una cervesa en un bar estàndard costa entre \$1.50 i \$2.50
- Un diari al quiosc costa entre \$0.25 i \$0.60
- Una entrada al cinema costa entre \$3 i \$4.50

b) Plataformes de recerca de pis

On puc trobar allotjament?

InmoSalvador: pàgina especialitzada en lloguer i compravenda d'habitatges a El Salvador.

www.inmosalvador.com

Encuentra24: plataforma d'anuncis classificats amb un important secció sobre habitatge.

www.encuentra24.com/el-salvador-es/clasificados

Locanto: pàgina de classificats amb anuncis per compartir pis i lloguer de diferents tipus d'habitatge.

www.locanto.com/sv/Inmobiliaria-Alquiler/W

Clasificados.com: plataforma que posa en contacte directe propietaris i possibles llogaters.

<http://sv.clasificados.com/categoria/departamentos-en-alquiler-10>

OLX: una de les principals pàgines amb una enorme quantitat de lloguer de tot tipus d'habitatge econòmic.

www.olx.com/sv/piso-en-alquiler-cat-363

c) Diners

Quines monedes i bitllets hi ha?

El colón va ser la moneda d'El Salvador fins al 2001, quan l'economia va ser dolaritzada. Tot i que el colón no ha estat eliminat actualment, el dòlar americà és la moneda utilitzada. Hi ha bitllets d'1, 2, 5, 10, 20, 50 i 100 dòlars. Les monedes són d'1, 5, 10, 25 i 50 cèntims i d'1 dòlar.

Com puc treure o canviar diners?

A totes les ciutats mitjanes i grans hi ha força caixers automàtics. Les principals marques de targetes de crèdit i dèbit internacionals són operatives a El Salvador. Pot ser complicat trobar caixers en les zones més rurals. En hotels, restaurants i comerços de preu mitjà-alt també accepten el pagament amb targetes, però de vegades hi apliquen un recàrrec.

La majoria de poblacions grans i mitjanes disposen de bancs i cases de canvi. Els bancs acostumen a oferir millors tipus de canvi i ofereixen millor seguretat que algunes cases de canvi. Algunes agències de viatges, hotels i altres establiments també poden acceptar canvis de diner en efectiu.

En moltes sucursals bancàries i en altres establiments es poden rebre transferències internacionals de diners a través d'empreses com Money Gram o Western Union. Cal consultar el tipus de canvi del dia, ja que aquest pot variar considerablement en una setmana.

Altres coses importants

L'IVA a El Salvador és del 13%, i sempre s'ha d'incloure en el preu.

La major part del sou de cambrers de bars i restaurants prové de les propines dels clients, i se sol deixar prop d'un 10%. Sovint pot estar inclòs en la factura. A El Salvador, el regateig només es dona als mercats i en els taxis sense taxímetre.

d) Idiosincràsia

Com són els salvadorenyes i salvadorenyes?

La cultura popular d'El Salvador fusiona les cultures prehispaniques amb els costums adquirits per la conquesta espanyola. Existeix una gran riquesa d'expressions culturals materials, sobretot en termes d'artesanía. Pel que

3. Què he de saber per viure a El Salvador

fa a la tradició catòlica, són molt populars les confraries o les *hermandades*. Pel que fa a l'herència cultural més ancestral, s'hi mantenen molts jocs tradicionals, tant per a nens com per a adults, com ara el *capirucho* o el *chilibolas*.

Tots els municipis tenen festes patronals i són dates molt esperades tot l'any. Cal destacar el carnaval de San Miguel o les Festes Agostines de San Salvador. A totes les festes hi ha danses, llegendes i contes representatius del poble salvadoreny.

e) Dialectalismes

Quines paraules he de conèixer?

Paraules comunes del llenguatge a Amèrica Llatina

Ahorita – Expressa pròximament
Boleto – Bitllet, entrada
Camarón - Gamba
Celular – Telèfon mòbil
Chancho – Porc
Chismoso – Xafarder
Closet – Armari
Coger – Acte sexual
Computadora – Ordinador
Gringo – Relatiu a EUA
Laptop – Ordinador portàtil
Maní – Cacauets
Papa – Patata
Pendejo – Estúpid. Idiota (despectiu)
Piso – Terra, sòl
Puto – Homosexual (despectiu)
Rata – Lladre
Res – Carn de vaca
Soroche – Mal d'altura
Tenis – Sabates esportives
Verga – Òrgan sexual masculí

Paraules específiques de El Salvador

Aló – Forma d'atendre al telèfon
Arepa – Menjar típic a base de blat de moro
Batea – Màquina de rentar roba
Bolo – Forma col·loquial de dir 'bolívar' (moneda)
Caimanera – Competició esportiva informal
Candela – Perillós
Carajo – Persona o individu (col·loquial)
Catire – Blanc, ros
Chamba – Feina, treball

Chévere – Bo, agradable
Chimbo – Dolent, desagradable
Chinchorro – Hamaca
Filo – Gana
Fría – Cervesa (col·loquial)
Luca – Per designar 1.000 bolívars
Paco – Policia (col·loquial)
Pana – Amic
Rumba – Festa, reunió informal
Tabla – Bitllet de 100 bolívars (col·loquial)
Vaina – Paraula genèrica que pot designar objecte o situació

f) Seguretat

El Salvador és segur?

És convenient extremar-hi les mesures de seguretat, ja que els índex de criminalitat hi són molt elevats. El nucli antic de San Salvador i la perifèria són punts que s'han d'evitar tant de dia com de nit. Les zones residencials de la capital (la zona Rosa o la zona de San Benito) són generalment segures, sobretot de dia. Fora a la capital, s'hi reproduïxen aquestes condicions, sobretot a capitals departamentals, com Santa Ana o San Miguel.

g) Sanitat

De què m'he de prevenir?

El principal malestar que afecta els nous visitants a El Salvador són els problemes derivats del menjar, els problemes estomacals i la gastroenteritis. Es demana, sobretot els primers dies, vigilar amb el menjar i la beguda. També són comuns els problemes derivats

de les picades de mosquits, sobretot a les zones més humides del país, on poden aparèixer brots de dengue. Es recomana portar un bon repel·lent de mosquits.

I si em poso malalt?

A El Salvador, la salut és gratuïta, però el sistema de salut pública hi és força deficient. Per aquest motiu, es recomana assistir a clíniques privades per casos greus. Una consulta en una clínica privada pot costar entre \$15 i \$75, depenent de la qualitat i l'especialització.

Trobaré tots els medicaments?

La majoria de farmàcies estan ben equipades, però hi ha casos, sobretot en zones rurals, on falten medicaments poc comuns.

h) Clima

Quin temps hi fa?

El clima d'El Salvador es divideix en estació seca (estiu) i estació plujosa (hivern). L'hivern va de mitjan mes de maig a mitjan octubre. No plou tot el dia, sinó que ho fa a batzegades. A l'estiu, de novembre a abril, hi ha temperatures no tan caloroses a causa de la disminució de la humitat, i pot refrescar a les nits a les zones situades a més alçada. Les temperatures poden variar uns 10 graus segons l'alçada sobre el nivell del mar.

i) Permís de conduir

Puc conduir amb el permís europeu?

A causa de canvis constants en la legislació sobre el trànsit, es recomana aconseguir el Permís Internacional de Conduir, que és expedit per la DGT. En aquesta pàgina web, hi trobareu els requisits per obtenir-lo.

sede.dgt.gob.es/es/tramites-y-multas/permiso-de-conduccion/permiso-internacional/

j) Endolls

Com són els endolls?

El tipus d'endoll més utilitzat són l'A i el B. La tensió acostuma a ser de 120 volts, tot i que també se'n pot trobar de 220 per al funcionament d'electrodomèstics.

4. Comunitats catalanes a l'exterior

Què són els casals catalans?

Les Comunitats Catalanes a l'Exterior (CCE) són entitats privades constituïdes per catalans o catalanòfils arreu del món (casals, associacions, centres catalans, agrupacions acadèmiques o empresarials...) reconegudes per la Generalitat de Catalunya.

Les Comunitats Catalanes a l'Exterior compleixen un paper fonamental a l'hora de projectar Catalunya al món: donen a conèixer el país i la cultura i la llengua catalanes arreu. A més, les CCE contribueixen a crear un teixit associatiu a la zona on estan establertes i, amb les activitats que organitzen i les relacions que estableixen, exerceixen de difusors civils de Catalunya.

Per tant, les Comunitats Catalanes a l'Exterior esdevenen un punt de trobada i de suport mutu entre els catalans residents en aquella regió. És un bon punt de trobada per fer contactes i conèixer gent que fa anys que viu al país. Poden orientar o assessorar a l'hora de buscar feina o pis, i és un bon lloc per a la realització d'activitats, celebració de festes tradicionals o parlar català, que sovint es troba a faltar.

Quins casals hi ha a El Salvador?

CASAL CATALÀ DE EL SALVADOR

L'objectiu del Casal Català d'El Salvador és d'esdevenir un punt d'enllaç entre la cultura salvadorenca i la catalana. Pretén ser un espai de difusió de la cultura i llengua catalanes a través de variades activitats culturals i formatives.

El Casal, fundat l'any 1999, ofereix classes de català, disposa d'un programa de ràdio, una penya barcelonista, celebra les diferents festivitats tradicionals catalanes i organitza tota mena d'activitats culturals.

Adreça: 98^a Av. Nord i 7è carrer ponent, n.515, Colònia Escalón, San Salvador

Pàgina web: www.casalcatalasv.com

Correu electrònic: secretaria@casalcatalasv.com

Telèfon: (+503) 2523 1700

Facebook: www.facebook.com/casalcatalasv

Facebook del programa de ràdio: www.facebook.com/larambla.sv

Altres canals on contactar amb catalans residents a El Salvador

Grup de Facebook de l'ANC a El Salvador:

www.facebook.com/ANCEISalvador

Catalans al món:

www.catalansalmon.com

Facebook de Catalans al món:

www.facebook.com/pages/CATALANS-AL-M%C3%93N/135642677500

www.facebook.com/pages/Catalans-Al-M%C3%B3n/192114254245636

Twitter de Catalans al món:

[@catalanspelmon](https://twitter.com/catalanspelmon)

